

Gemeentelijke Verkiezingen 2018
(bestuursperiode 2019-2025)

Tien aanbevelingen voor een
Mondiaal Tienen

(Memorandum)

1. DE INZET: KIEZEN OM DE WERELD NIET TE VERLIEZEN

De gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 staan voor de deur. De Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking Tienen (GROS Tienen,) wil als officiële adviesraad van de stad, de aandacht vragen van de Tiense partijen hun kandidaten en de Tiense kiezers voor de brede mondiale dimensie van het lokale beleid. De GROS beveelt daarbij sterk aan om in de volgende bestuursperiode nog meer te focussen op een duurzame en solidaire samenleving.

In 2015 schreef de GROS Tienen een visietekst over inhoud en betekenis van een **lokaal mondiaal beleid** (zie bijlage). Een dergelijk beleid speelt in op de uitdagingen, verantwoordelijkheden en kansen die gepaard gaan met de toenemende impact van bovenlokale evoluties, zoals klimaatsverandering, sociale ongelijkheid, economische globalisering, migratie en diversiteit. Ook de rol die de GROS daarin kan spelen als beleidsondersteunende en motiverende adviesraad van gemotiveerde burgers, werd geschetst. De beschreven context en de geformuleerde actiepijlers zijn meer dan ooit actueel: we moeten mondiaal denken en lokaal aan de slag gaan.

Om een daadwerkelijke dynamiek op vlak van mondiale samenwerking en duurzame ontwikkeling op gang te brengen willen wij op basis van dit memorandum gesprekken aanknopen met de kandidaat-mandatarissen en, na de verkiezingen, met het nieuwe stadsbestuur, om de beleidsnota's vorm te geven op basis van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

2. DE LEIDRAAD: DE DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN

In de vorige bestuursperiode startten we met de zogenoemde 'Milleniumdoelstellingen', die we als wereld in 2015 wilden bereiken. Er is daarvoor behoorlijk veel werk verricht, maar er bleven nog vele noden open. De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties willen onze wereld verder omvormen naar een duurzame omgeving waar er kansen zijn voor iedereen om menswaardig te leven en 'mens te zijn'.

MEMORANDUM GEMEENTELIJKE VERKIEZINGEN 2018

In september 2015 ondertekende België mee de Agenda 2030, de ambitieuze duurzaamheidsagenda van de Verenigde Naties. Dit ambitieuze plan, beter bekend als de ‘Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen’, bevat zeventien concrete doelstellingen om te komen tot een meer rechtvaardige, duurzame en vreedzame wereld tegen 2030: “een kompas voor de komende vijftien jaar”.

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen gaan over armoedebestrijding, onderwijs, water, gendergelijkheid, duurzame consumptie en productie, klimaatverandering, ongelijkheid, vrede, enzovoort. Ze omvatten met andere woorden elk aspect van ons leven en onze planeet en trachten een internationaal politiek antwoord te bieden aan de wereldwijde druk op de economische, ecologische en sociale systemen.

De GROS Tienen roept de politieke partijen die deelnemen aan de verkiezingen en onze toekomstige bestuurders op om de Agenda 2030 ook als basis te nemen bij de opmaak en uitvoering van de beleidsplannen voor 2019-2025. Omdat het stadsbestuur Tienen er al voor gekozen heeft om zich in te schrijven in het pilootproject rond Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, zijn wij er van overtuigd dat over alle partijen heen er consensus kan gevonden worden om hiermee creatief aan de slag te gaan.

Uit de 17 Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (DOD) hebben de leden van GROS Tienen er vier specifiek benoemd, waarvoor zij graag extra aandacht vragen aan het Tiense beleid gedurende de volgende bestuursperiode.

Deze vier zijn:

- DOD3: *‘Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden’*
- DOD4: *‘Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen’*
- DOD11: *‘Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam’* en
- DOD16: *‘Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit’*.

Deze sluiten aan bij een reële aandacht van de GROS, bij de actiedomeinen van meerdere van haar leden en bij de schoot van de GROS genomen initiatieven. In de reeks aanbevelingen voor een beleid rond mondiaal Tienen, die verder in dit Memorandum zijn geformuleerd, hebben deze vier Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen dan ook een plaats gekregen. Maar dat neemt zeker niet weg dat alle 17 Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van belang zijn.

3. DE AANPAK: OVERAL PARTNERS GEZOCHT.

De geest van de agenda, *'laat niemand in de kou staan'*, erkent de mondiale verbondenheid van vandaag: we leven allen in dezelfde wereld. Door de technologische evolutie en de globalisering leven we meer dan ooit in een mondiale samenleving. Door het internet en de (sociale) media weten we hoe het eraan toegaat in andere delen van de wereld. Je zou kunnen zeggen: we voelen in onze straat hoe het met de wereld gaat! We zijn immers allemaal verbonden. Daarom is het zo belangrijk om bij elke beleidskeuze die we maken, een mondiale bril op te zetten.

De realisatie van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen is dus een opdracht voor iedereen, in alle landen, voor alle overheidsniveaus en voor alle lagen van de samenleving! In deze materie dienen vrijwilligers en professionals partners te zijn, die op gelijkwaardig niveau en vanuit hun mogelijkheden en sterktes, bestaande en nieuwe projecten samen uitbouwen. Het nieuwe bestuur, gesteund door verschillende adviesraden en de bevolking, zullen zich dus ambitieus moeten inzetten, samen in diverse partnerschappen en netwerken, voor het behalen van deze doelstellingen. Regelmatige uitwisseling van ervaringen en expertise en wederzijdse verantwoording zijn daarbij een belangrijke krachtlijnen.

4. HET WERK: DE TIEN AANBEVELINGEN VOOR EEN MONDIAAL TIENEN

De GROS Tienen verwacht dat het nieuwe stadsbestuur gaat voor een écht mondiaal beleid en minstens volgende zaken ter harte neemt:

1) Neem consequent de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen als leidraad voor het ganse beleid

- Deze uitdaging vereist een beleidsoverschrijdende aanpak. Alle beleidsdomeinen dragen met hun keuze over aankoop, mobiliteit, energievoorziening, infrastructuur, ruimtelijke ordening, enzovoort al dan niet bij aan een duurzamere gemeente in een duurzamere wereld. De deelname aan het pilootproject rond Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen moet een aanzet zijn om

op de ingeslagen weg verder te gaan.

- Bij de opmaak van het meerjarenplan, de beleidsnota's en het Budget zal het nieuwe stadsbestuur bewust verwijzen naar en zich laten inspireren door de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

2) Erken de GROS als belangrijke gangmaker van het mondiaal beleid

- Maak de GROS Tienen bij de bevolking bekend als lokaal platform voor mondiale samenwerking;
- Betrek de GROS bij alle beleidsaspecten van mondiale solidariteit, duurzame ontwikkeling, eerlijke handel en integratie.
- Ga in dialoog met de GROS en maak gebruik van de adviezen bij het opstellen van de beleidsplannen.

3) Zoek een breed draagvlak en partnerschappen

- Bevorder de samenwerking tussen de adviesraden om de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen te helpen realiseren

4) Voorzie meer middelen voor mondiale solidariteit

- Voorzie een voldoende hoog budget voor mondiaal beleid. Deze moet bestaan uit drie te onderscheiden pijlers. **Ten eerste** komt er een budget, op maat van een centrumstad, om te investeren in ontwikkelingssamenwerkingsprojecten en initiatieven in het Zuiden en/of om organisaties te ondersteunen die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling wereldwijd. **Ten tweede** moet budget worden voorzien voor ondersteuning van werking van de lokale organisaties, die zich plaatselijk inzetten voor Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen en hen de mogelijkheid te geven een jaarlijks structurele werkingsbudget aan te vragen om de werving, campagnes en plaatselijke projecten te bekostigen. **Ten derde** moet de GROS ook passende middelen krijgen om overkoepelende initiatieven en projecten (zoals thans FairTradeGemeente, ondersteuning van vrijwilligers in het Buddyproject en nieuwe

projecten) te bekostigen. We zien dit budget graag vanaf 2019 substantieel verhogen en zeker tegen 2025 te brengt naar 1 euro per inwoner. In de Beleids- en Beheerscyclus 2019-2025 moet het groeipad worden uitgetekend.

- Voorzie jaarlijks een noodhulpbudget van minstens 10.000 euro voor de bijdrage aan hulpverlening door nationale of internationale noodhulporganisaties naar aanleiding van onverwachte noodsituaties waar mensen in achtergestelde gebieden in gevaar zijn of kwetsbaar zijn geworden door natuurrampen, ziekten, ongevallen, gewapende conflicten en dergelijke.
- Maak in samenspraak met de GROS een subsidiereglement op.

5) Voorzie voldoende professionele menskracht en ondersteun vrijwilligers

- Stel een 'mondiale ambtenaar' aan die met een tijdbesteding van minstens een halve Voltijdse Tewerkstellingseenheid (VTE) kan werken aan de in de beleidsplannen geformuleerde plannen en projecten rond lokaal mondiaal beleid (specifiek en wellicht deels ook samen te bezien met integratie en/of duurzaamheid).
- Voorzien een intern overleg, dat in zal staan voor de coördinatie en bewaking van alle aspecten rond mondiale zaken, duurzaamheid en integratie in de vele bestuurlijke initiatieven, het budget en samenwerking tussen de diensten. Betrek daarbij de mondiale ambtenaar en de GROS.
- Behoud de ondersteuning van een ambtenaar in samenwerking met de vrijwilligersgroep van de GROS om de buddywerking voor anderstalige nieuwkomers verder uit te bouwen en de buddy's een passende vorming aan te bieden.

6) Word FairTradeGemeente in hart en nieren

- Onderschrijf verder de criteria van Fair Trade Gemeente en zorg voor effectieve invulling ervan door de stedelijke Trekkersgroep verder te ondersteunen en partnerschappen met hen te stimuleren.

7) Ga voluit voor integratie en participatie

- Bestendig en versterk het Buddyproject voor Anderstalige Nieuwkomers, opgericht in maart 2017 samen met de Stad, in haar huidige organisatorische opzet (met de drie pijlers: stad, de diensten en burgers).
- Creëer maximaal mogelijkheden om de Nederlandse taal aan te leren en moedig scholen, organisaties (zeker ook de jeugdsector) bedrijven aan om de taalwerving van nieuwkomers en hun kinderen te bevorderen en maak deze ruim bekend.
- Geef kansen aan nieuwe én al langer bij ons verblijvende 'nieuwe Tienenaars' om volwaardig te participeren in onze gemeenschap.

8) Vertaal een rechtvaardig migratiebeleid op lokaal vlak

- Informeer de bevolking op een correcte manier over de grondoorzaken van migratie en communiceer over de bijdrage van de stad aan de aanpak van die oorzaken.
- Steun openlijk oplossingen op hoger niveau die een humanitair asiel en geweldloze aanpak van migratie voorstaan en engageer de stad voor opvang van asielzoekers en vluchtelingen zodat ons land zijn hervestigingsafspraken kan nakomen.
- Help bijdragen aan een positieve beeldvorming over vormen van wettelijke migratie en betrek migrantengemeenschappen in interculturele uitwisseling en stimuleer hun streven naar betrokkenheid in het beleid.
- Garandeer een gelijke toegang tot grondrechten van erkende vluchtelingen en bevorder de sociale coherentie in ons land, in de eerste plaats door een performant woonbeleid (in het bijzonder voor zij die net het asielcentrum verlaten en nog geen woning hebben) en een vlotte doorstroming naar de arbeidsmarkt. Doe dit op een manier die geen afbreuk doet aan de daadwerkelijke noden van andere zwakkeren in de bevolking, zodat er geen 'concurrentie' ontstaat waardoor wrijvingen tussen groepen worden tot stand gebracht of versterkt.

9) Voer een inclusief beleid

- Houd in het sociaal beleid rekening met ieders talenten en beperkingen en vertaal dit ook naar scholen.
- Zet verder in op de aanpak van kinderarmoede en pak verdoken armoede aan voor alle inwoners van de stad.
- Ontwikkel en ondersteun verbindende initiatieven om uitingen van racisme en uitsluiting tegen te gaan.
- Faciliteer de toegang tot gezondheidszorg (inclusief geestelijke gezondheidszorg), onder meer door goede informatie en doorverwijzing.

10) Wees een mondiale en duurzame stad in de praktijk

- Kies voluit voor een duurzaam aankoopbeleid en integreer hierin aspecten van Fair Trade Gemeente en ethisch beleggen.
- Moedig duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen in Tienen aan en maak dergelijke initiatieven positief bekend.
- Ga (verder) zuinig om met energie en stimuleer dit ook bij de bevolking: de strijd tegen klimaatverandering begint immers in de eigen gemeente.
- Lever een bijdrage aan de campagne Schone Kleren en maak actief gebruik van “schone kleren” in het aankoopbeleid – bijvoorbeeld duurzame en verantwoorde werkkledij voor de medewerkers van de Technische dienst. Geef die boodschap ook aan leveranciers en aannemers.
- Stimuleer ethisch beleggen en maak er ook zelf gebruik van. Vermijd dubieuze investeringen waarbij mensenrechten, klimaat & milieu of gelijkheid niet worden gerespecteerd.
- Integreer een mondiaal luik in de gemeentelijke culturele programmatie in samenspraak met de Cultuurraad.
- Ondersteun verder het Tiense wereldfeest als plek voor ontmoeting en kans voor interculturele uitwisseling.

5. SLOTBESCHOUWING

Met dit memorandum willen wij als GROS Tienen onze visie en prioriteiten bekendmaken voor de komende 6 jaar lokaal beleid. We zien met verwachting uit naar het standpunt van de politieke partijen hierover.

Wij verwachten dat de Stad de Noord-Zuid initiatieven die al werden genomen in Tienen, verderzet en een duidelijk zichtbare mondiale politiek voert met een integratie van mondiale thema's in alle beleidsdomeinen : duurzaamheid, ecologie, ethisch beleggen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, eerlijk handel drijven en mondiale solidariteit. Wij denken ook aan meer samenwerking en uitwisseling onder verschillende domeinen en adviesraden zoals de milieuraad, cultuurraad, jeugdraad, landbouwraad, ...

En de GROS zelf? Wij willen partner zijn van het toekomstige bestuur om de inwoners van Tienen te sensibiliseren over de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen zodat zij zich bewust zijn van de invloed van eigen handelen op de relatie met de wereld. En wij willen bijdragen om Tienen te versterken als gastvrije, solidaire, duurzame en mondiale gemeente.

Contact: per email: gros.tienen@gmail.com

BIJLAGE

Visietekst van de GROS (aangenomen door de Algemene Vergadering in 2015):

zie link: <https://www.tienen.be/20151105-visietekst-gros-tienen>

MEMORANDUM GEMEENTELIJKE VERKIEZINGEN 2018

